

Горюшкіна Анастасія Ігорівна,
курсант 2-го курсу ННІ № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: заступник начальника відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник *Калиновський О. В.*

ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКА (АДМІНІСТРАТИВНА) КОРУПЦІЯ: СТАТИСТИКА СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Питання ефективного запобігання та протидії корупції є одним із найважливіших проблем, які намагається вирішити сучасна Українська держава. На державному рівні для реалізації завдання по викоріненню корупції зроблено чимало: прийнято нове антикорупційне законодавство та низку нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції; здійснюються наукові дослідження з питань запобігання корупції та боротьби з нею; формується публіцистика антикорупційного характеру. Та незважаючи на весь пройдений шлях, питання корупції залишається основною проблемою українського суспільства. У вересні 2008 року міжнародна антикорупційна організація Transparency International (TI) оприлюднила щорічний рейтинг оцінки поширення корупції у світі (Індекс сприйняття корупції). За даними TI, у 2007 році український показник був вищим і становив 2,7, а у 2006 році – 2,8. У 2008 році Україна займає 134-ту (у 2007 році – 118-ту) позицію в рейтингу зі 180-ти країн, розділяючи її з Нікарагуа, Пакистан, Коморські острови тощо. Це ставить Україну в один ряд з країнами, які вважаються одними з найбільш корумпованих, при цьому країна розцінюється як така, де методи боротьби з корупцією є неефективними, а масштаби корупції зростають. У розрізі регіонів найбільша частка притягнутих до адміністративної відповідальності державних службовців від загальної кількості державних службовців в регіоні становила у Тернопільській (2,21 %) та Харківській (1,82) областях, найменша – у Автономній Республіці Крим (0,11 %) та м. Київ (0,13 %).

Зловживання адміністративними повноваженнями має об'єктивний характер і розвивається з того моменту, коли людина посідає керівну посаду і її індивідуальна воля трансформується в державну. Державна воля трансформується в особисту, а державна влада привласнюється посадовцем й використовується ним у приватних інтересах. Особа на державній посаді починає служити не суспільству, а самій собі, а її особиста воля домінує над волею державною, спрямовувати її нераціональним, неправомірним і навіть злочинним шляхом. Під час зловживання владою посадова особа використовує

надані їй службові повноваження для протекціонізму й незаконного отримання різноманітних благ тощо. Основними формами корупції у системі державної, муніципальної та недержавної служби в Україні, за даними Головного управління державної служби (далі – Головдержслужба), є наступні: – надання незаконних переваг фізичним або юридичним особам під час підготовки і прийняття нормативно-правових актів чи рішень – 32 %; – відмову фізичним та юридичним особам в інформації, надання якої передбачено правовими актами, умисне затримування її, надання недостовірної чи неповної інформації, сприяння, використовуючи своє службове становище, фізичним і юридичним особам – учасникам процедур закупівель, у досягненні перемоги всупереч вимогам Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» – 28,3 %; – незаконне одержання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг – 15,9 % від загальної кількості складених протоколів; – сприяння, використовуючи своє службове становище, фізичним і юридичним особам у здійсненні ними підприємницької діяльності, а так само в отриманні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів чи пільг з метою незаконного одержання за це матеріальних благ, послуг, пільг чи інших переваг – 14,4 %. У першому півріччі 2017 року українські суди засудили до позбавлення волі за корупційні злочини 121 особу, 77 – виправдали. Про це повідомляють «Українські новини» з посиланням на статистичну інформацію, отриману у Верховному суді України. Серед засуджених найбільше співробітників поліції й Міністерства внутрішніх справ (58), а також військовослужбовців (44). Відомо, що корупція завжди зростає, коли країна знаходиться на стадії трансформації. Оскільки Україна проходить не просто стадію демократизації державного устрою, а здійснює докорінну трансформацію економічного і політичного устрою, правової і соціальної систем, то зростання рівня корупції є об'єктивним обумовленим фактором. Важливим фактором запобігання проявам корупції є вдосконалення діяльності органів по боротьбі з корупцією. Необхідно більше уваги приділяти своєчасному реагуванню на повідомлення громадян, засобів масової інформації, результати соціологічних досліджень про корупційні діяння та інші протиправні дії посадових осіб, поширеність корупції в окремих відомствах. Одним із головних напрямів має бути створення умов, які б обмежували безпосередній контакт з клієнтом і таким чином унеможлилювали скоєння корупційних діянь державними службовцями. Єдина мета зусиль усіх державних органів у цьому напрямі – це забезпечення дотримання прав і свобод громадян, як найповнішої реалізації їхніх законних інтересів, адже єдиним чинником ефективності роботи у цьому випадку є те, наскільки громадяни задоволені виконанням зобов'язань, які бере на себе держава.

Список використаних джерел

1. Баскакова Ю.В., Гаврилук В.М. «Відповідальність за корупційні діяння правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення».
2. Ільєнок Т. В. Боротьба з корупцією: міжнародний досвід / Т. В. Ільєнок // Юридична наука. – 2013. – № 2. – С. 71–77.
3. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період : монографія / О. Ю. Бусол. – Київ : Ін Юре, 2014. – 564 с.

Дерновий Віталій Валерійович,

аспірант наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Національної академії внутрішніх справ

ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, УЧИНЕНИМ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНОЗЕМЦІВ

Занадто формалізовані механізми міжнародного співробітництва, наявність протиріч між законодавствами зарубіжних країн та України призводить до довготривалого обміну інформацією, що приводить до затягування розслідування корупційних кримінальних правопорушень, вчинених із залученням іноземців. Світова спільнота розуміє цю проблему, а саме те, що громадяни країни європейського Союзу та визнає їх такими, що загрожують суспільству держав.

На практиці є нагальною потреба у внесенні змін до положень Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку міжнародно-правової допомоги та окремих кримінально-процесуальних інститутів.

У кримінальному процесуальному законодавстві міжнародна правова допомога визначена як проведення компетентними органами однієї держави процесуальних дій, виконання яких необхідне для досудового розслідування, судового розгляду або виконання вироку, ухваленого судом іншої держави або міжнародною судовою установою.

Серед науковців загальноприйнято поділяти усі дії, які проводяться у межах міжнародної правової допомоги на дві групи:

- а) процесуальні дії, передбачені Кримінальний процесуальним кодексом України;
- б) процесуальні дії, передбачені міжнародними договорами України.

Слід погодитися з думкою Ю.М. Чорноус про те, що аналіз КПК України свідчить, що до першої групи процесуальних дій відносяться:

- процесуальні дії, проведення яких безпосередньо передбачено у межах міжнародного співробітництва, згідно з розділом IX КПК